

Zadružna ekonomija v Sestržah predstavlja začetek za kružnega gospodarstva

V Sestržah na bivšem Žunkovičevem posestvu bo v jeseni prenehal obstojati najemniški odnos, ki je omogočal Ahečevi, Jezovi, Marčičevi, Medvedovi, Fidlerovi, Gajščovi in Kolenkovi družini, da so obdelovalo manjše dele tega posestva in si s pridelki pomagale, medtem ko je del posestva že služil zadružni ekonomiji. Bivše Žunkovičeve posestvi, ki meri okoli 7 ha skupno površine, od katere odpade na orno površino le 2,50 ha, bo tvorilo jedro, okoli katerega se bo širilo zadružno gospodarstvo, dokler ne bo večji del kraja veliko zadružno posestvo. 29 družinskih članov gori imenovanih družin ne bi moglo dolgo shajati ob pridelkih na 2,5 ha orne površine. Z vključitvijo celotnega posestva v zadružno ekonomijo bo med njimi nastalo pereče vprašanje, kdo bo delje delal na ekonomiji in kdo se bo vključil v produkcijo.

Njiva z žitom je letos dobro obrodila. Druga žetev bo že obsežnejša. Ves letoski pridelki žita bo porabljen za posejanje ostalih površin ekonomije.

Ob letoski žetvi je bilo na njivi ekonomije prvo kolektivno delo. Za ekonomijo so želi: Arnuš Angel, Marčič Amalija, Fidler Ana in Lovrenc, Gajšt Neža, Marčič Roza in Jakob, Franjež Maria in Hajsek Andrej.

G. S.

Akcija za obiranje hmelja v Savinjski dolini bo zajela več žen in deklet iz ptujskega okraja

Poleg neštetnih tehničnih naprav za olajšano in skrajšano opravljanje raznovrstnih del v gospodarstvu so še dela, ki jih še ni mogoče opraviti, brez rok mladine in žena. V Savinjski dolini so doslej hmelj vedno obrala žene, dekleta in otroci. Tudi iz ptujskega okraja je vsako leto odhajalo več žens in deklet v Savinjsko dolino pomagat obiranju hmelja.

Okraini odbor AFZ, okraini komite LMS in okrajni štab pionirjev so na se stankih in z okrajkancami seznanili svoje članstvo in funkcionarje z možnostmi 14-dnevne zapostitve v Savinjski dolini. Letos imamo normalni pridelek hmelja, dočim pridelek hmelja v drugih državah letos slabko kaže. Zaradi tega ne smo dopustili, da bi bil naš pridelek ogrožen zaradi vprašanja, ali bo hmelj pravočasno obran s pomočjo žena, dekleta in pionirjev iz Savinjske doline in okrajkovih okrajev, ali preozno zaradi neaktivnosti funkcionarjev množičnih organizacij, ki se še ne bi pobrigali za čim številjnega plačanega delovno moč.

Med deli raznih akcij, v katere je vabila OF izkoriščanje in člana organizacij, je obiranje hmelja med načinimi. Na ta način je dala OF prilikovo sodelovanja pri obiranju hmelja v Savinjski dolini tudi tistim članom in člancam množičnih organizacij, ki se še nista priseljili za ostale gospodarske akcije in kjer je potreben večji napor. Obiranje hmelja bi bilo težko mimo nih. Potem res ne bi mogli načini opraviti, da za nje ni primernega dela. Delo po normi in platično v gotovini in deloma v industrijskih bonih bo vsakogar prepričalo, da je mogoče z voljo pri obiranju hmelja mnogo dosegči. O tem se bodo preprileže žene, dekleta in pionirji, ki bodo odšli iz ptujskih vasi v Savinjsko dolino.

L. F.

Bistvena predpostavka za pravilen razvoj zadruge splošnega tipa je seveda trdno vodstvo delovnih kmetov v zadruži in trdna zveza kmetijske zadružne zadruge z državnim sektorjem gospodarstva ter to, da se najopira v vsakem pogledu.

M. Iljin

Priroda in ljudje

Zasliševanje prič

Imamo knjigo z naslovom: »Rusija. Polon zemljepisni opis naše domovine«.

Velika in resna je ta knjiga. Zavzemata celo polico, kajti obsega mnogo zvezkov. Na platnicah vsakega zvezka je trobojnica in dvooglavi orel s carsko krono nad obema glavama.

V knjigi lahko najdemo podrobni opis vsakega kotička prejšnjega ruskega carstva — njegovih gozdov in step, reke in ravn, vasi in graščine.

Knjiga ne piše samo o pritidi dežele, ampak tudi o ljudih. Na koncu vsakega zvezka je dolg seznam imen, ki so omenjena v knjigi.

Odprem na slepo srečo neko stran tege seznama in berem: Strelakov, pomješčik; Struve, tovarnar; Stremouhov, pomješčiki; Stroganov, grof, veleposeten; k. Strelakov, tovarnar; Struški, pomješčiki; Strukovi, trgovci; Stukalov, tovarnar; Suvorovi knezi pomješčiki; Sudjenko, pomješčiki; Sukin Boris vojvoda; Sukovkin pomješčik.

Pomješčiki, pomješčiki tovarnarji, volvoda, trgovci in spet pomješčiki. To so poglavitev osebe v deželi, gospodarji Rusije pod trobom.

Kako pa so gospodarili ti gospodarji?

O tem napisovale knjiga jasno, in natančno na več tisoč straneh. V drugem zvezku, ki opisuje srednjerosko črnozemeljsko pokrajino, bremejo med drugim naslednje:

NAŠE DELO

Pri avtoprevozništvu v Ptiju se viši borba za čas in tonkilometre

Pri okrajnem avtoprevozništvu v Ptiju se vršijo intenzivne priprave za žitni od kup Mekanika Prilog Viktor in Širer Janez, učenca Lovrenčič Marjan in Čeh Ivan ter delavec Korošec Ignac delajo od rane ure do poznega popoldneva, mnogokrat tudi do trde teme. Pregledujejo in popravljajo stroje, varijo zlomljene dele in krepajo gume. Vsakodnevno prihajajo šoferji domov z defektimi gumami. Vedno znova je treba popravljati. Večkrat se krpanje nadaljuje tudi pozno v noč. Zgodaj zjutraj je avto zoper sposoben opraviti vse naloge.

Ne čaka samo od kup zitaric, tudi od kup sadja in živine, kar smo že začeli prevažati. Obvezni napram mlekarji v Ptiju so določeni s pogodbami. Dnevno so v službi mlekarne 4 avtomobili. Ob 4. zjutraj so že v mlekarji. Okrog 9. ure se vračajo v garažo. V prometni pisarni prejemajo direkcie za nove naloge, ki jih opravijo še isti dan. Nekateri dnevi vozijo 12, 14 in tudi po 16 ur. V statistiki so zajeti njihovi napori in uspehi N pr. v II. četrtek so šoferji opravili preko 2.000 nadur. Dnevno odhajajo že ob 4. zjutraj iz garaže požrtvovani šoferji Bežek Stanko, Pšajd in Lovrenčič. Tudi malo Rojko je med njimi, čeprav mu je včasih nadve težko vstati že ob 3. zjutraj. Zelo marljiv je tudi šofer Mikulec Jože. Skrb in organizacija prevoz tovornov v obe smeri vodilne, samo da ne vozi prazen in da doseži plan tonkilometrov.

V mesecu juliju t. l. je za okrajno avtoprevozništvo vozilo 15 avtomobilov, zbranih teh pa še trije posebej, ki so vključeni za prevoz lesa za gozdno gospodarstvo. Teh 18 kamionov je prevezeno skupno 39.609 km in prepeljeno 4.385 ton reznejna blaga. S tem je opravljenih 71.806 t/km.

Vozila so bila na vožnjah 3.782 ur. V teh urah ni všetek čas, ko so se vrnila popravila ponoti. Registrirani čas delavca bi bil potem še večji. Šoferji se trudijo na vse načine, da bi dosegli, da hočejo preseči svoj plan. Meriborčani se napovedali vsem Okrajnim avtoprevozništvom tekmovanje. Načinjšči kollektiv bo prejel prehodno zastavico. Kollektiv okrajnega avtoprevozništva v Ptiju si jo hoče priboriti, kar bo dosegel z uspešni dobrimi šoferji in delavci. Ves kollektiv avtoprevozništva je preprčan, da se mu bo to posređilo doseg, četudi bo moral premašiti težave z zamenjavanjem rezervnih delov in gumen.

Poklic šoferja ni lahek. Ima mnogo prednosti in tudi težav. Toda vseeno izvaja šoferji Okrajnega avtoprevozništva v Ptiju še zavrnjivo km, ton in tonkilometrov. Na dosedanje uspehe so ponosni, saj so z njimi doprinesti velik delež k izpolnjevanju petletnega plana. K.

Začinjajo urejevalni krajje v Halozah

Na področju komunalnega življenja upravljajo krajevni ljudski odbori krajne izvire, vodnjake, cisterne, vodovod, kanalizacijo in jih nadzorujejo.

Izmed teh nalog bi se morali možje z KLO Slatina zainteresirati za možnosti izvedbe čiščenja in poglibitve struge za odtekajočo vode ob deževju in naličju, ki povzročajo sicer še pred kočnino sene v Pristavi in Cirkulansah občutno škodo.

Nikdo iz Haloz ne bi mogel trdit, da je še danes nujno, da bi nam povzročala škoda voda, ki jo lahko obvladamo in ji odredimo odtok na mesto, kjer ne bo škoda. Ob poplavah oblatena trava znatno škoduje našim živilom. Tega ni toliko krivo neurje, kakor grmovje in vejevje v strugah ter razne naplavine, ob enem pa zaraščena in močno vijugača struga, ki je iz leta v leto neopazno zaraščala in končno tudi tako zarastla, da nima kmeti.

Nikdaj profesor Bogdanov je takrat pisal: »Ce ne bomo nicesar ukrenili, se bo črnozemelska ravnina v bližnji dobitnosti spremenila v pustnjo.«

A nkomur izmed Stremouhov, Strelakovih in Sukovkinih ni bilo tega mar. Vsa od njih je mislil le na trenutni dobek in se brigal le zase.

Gozdove so iztrebljali vse hišnje in hitre.

Prenebali so začasno semo težav, kadar so cene lesu in žitu boljško padla, da se ni več splačalo trebiti gozdove in krčiti zemljo.

Na Peterburških borzah so se sklepale kupci, na borzi so cene padale in se dvigale. Nekega dne je bilo treba plačati za žito in za les mnogo, naslednji dan pa malo. Nekega dne so poskušali cene tako visoko, da se je človeku vrtilo v glavi, naslednji dan pa so se zatočilome stanovali navzdol. To je bila — borzna gra.

Dvaja je bila ta igra. Cene so se dvigale in padale, kakor bi imeli vročico, in od tega dne je tudi vse pričela dežje. Ali je bilo mogoče soditi Stremouhova zato, ker je prodal »na panje« svoj stremouhovski gozd?

Pa zakaj naj bi bil Stremouhov sploh varčeval z gozdom?

Drevesa v gozdu rastejo počasi. Del v banki raste hitreje. Dobitkanost je bilo, posekati gozd in vložiti denar v banko, kakor pa varčevali z gozdom in prodajati zgoj priраст.

V časnikih in revijah si od časa do časa lahko bral žalostne članke s tožbami o obubožanju črnozemeljske po-

Kjer ne uspe prepričevanje, pomagajo ukrepi

In nasploh, med tem, ko bi se sami pritožali, če bi se morali zadovoljiti z jistem oblagostanjem, višek pa bi oddali džavži v obliku davka in odkupov. Ce bi kateri od imenovanih zahteval od svojega gospodarja tudi plačilo v demarju, bi to smatrali kot všeck prednost.

Prepričevanje je imelo doslej uspeh le pri družinah, kjer izkoriscanje ni edini odnos naprem svojim delavcem. Zavedli so se, da je moral priti čas, ko ni edino merilo za ljudi po tem, kdo ima, ampak po tem, kdo zna delati. Moral je priti čas, ko je dobila siromaščina obsežje strame, iz katere si je mogoče pomagati z delom z poslovitvijo v državnih in zadržnih obretih, podjetjih in tovarnah. Bogataši so znali siromaščino prikazovati kot čast, ki so jo sami prezirali, ker je zanje veljala le čast premožnosti, zapovedovan in nedotakljivih.

Družače je pri raznih gospodarjih, kjer je treba ukrepati, sicer se že dolgo ne bi niti spremendio v krijeti ljudi, ki imajo pravico delati in uživati sadove družbenega dela.

Po vseh ptujskem okraju se vrši kontrola srušbenih odnosov med kmeti in njihovimi delavci ter kontrola zapoštive delovne sile.

Jasno je, da predstavlja ta kontrola za mnoge izkoriscence konec izkoriscenja, za izkoriscene izbranje iz nemogočih živiljenjskih pogojev in možnost takočine vključitve v družbeno in zadružno proizvodnjo.

Ljudska oblast ne bo donutila, da bi izkoriscenci nismo širokogradno sovražniki vsega, kar predstavlja za svet veliki nepredel, temveč bo dosledno krimi poti do cilja — do zadržative socializma v Jugoslaviji in pri tem odpravljati vse pojavne izkoriscenja človeka po človeku.

K. F.

Ptujska sindikalna brigada v Kočevju

Sredi meseca julija je prispevala v Kočevje ptujska sindikalna brigada na delo z pomoči pri izvršitvi gozdnega plana.

V lepih kočevskih gozdovih so se ovirali kmalu včeli in premagovali vse težave gozdnega dela. Vsakemu začetniku je pač težko dosegiti normo. Vendar moremo omeniti in povhaltiti štiri tovariša, ki so normo celo prekoračevali. To so: Borzokov Aleksander in Hribereš Franc, zapošlena v pitališču na Bregu ter Rihtarič Ivan in Čenar Anton, zapošljena pri vodni upravi.

Borzokov Aleksander je po rodnu Požlik in stalno poudarja v pogovorih z delovnimi tovariši, kako važna je obnova in izgradnja, da se ne bodo nikdar več ponovili strašni časi okupacije in okupacijskih taborišč. Pravil se marsikdo premalo zaveda te resnice, sicer bi pri delu več žrtvoval in lažje prenasel težko današnjih dni. Tudi ostali omenjeni tovariši se zavedajo važnosti doseganja plana pri delu, ki jim je bilo poveleno in ki služi predvsem za oskrbo kuriva delovnemu ljudstvu. Tovariš Stefančič Oton, vodja ptujske brigade je sposoben in požrtvoval ter dvica delovno zavest članov sindikata v brigadi.

G. F.

Za otroke v Dečjem domu v Ptaju je dopolnilna preskrbna velikega pomena

V pripravah za svečano izvedbo »Teden matere in otroka« se posveča posebna skrb izboljšanju prehrane in preskrbe otrok v Dečjem domu v Ptaju iz lokalnih virov s tem, da pomaga domu okrajski odbor Rdečega križa in Mednarodni dečji fond.

Okraini odbor Rdečega križa je posmalil Dečjem domu v letu 1947 med drugim z 30 litri ribjeje olje, 745 komadi plenički, 10 kompletov za dojenčke, 4000 tabletami calcium D-vitamina, 120 cuci in 62 stekleničkami.

Mednarodni dečji fond pa je pomačil Dečjem domu v Ptaju od II. polletja 1948 do konca I. polletja 1949 med drugim s 435 kg polnomastnega mleka v prahu, 217 kg posnetega mleka v prahu, 133 kg marmarne, 75 kg zeljov in 27 kg ritične olje.

Nadaljuje izboljšanje prehrane in preskrbe otrok v Dečjem domu je nedvomno nadve važnega pomena za krepitev in razvoj otrok, ki so zanpani prehrani in preskrbi v Dečjem domu, med tem ko pomagajo njihove matere izvrševati planske naloge pletetke.

R. F.

V Ormožu imajo predsedke zaradi čiščenja ulic

Skrb za ted in dvig higiene v Ormožu vzbujajo vsakemu domaćinu in tudi gostu občutek vsake površnosti, vendar pa tudi vprašanje pri kom se ta površnost začenja in kdo je v Ormožu v stanju odpraviti.

Vsi skrbajo, da se ne bo zavleklo pred pomenita in odrediti mesto kupu smeti.

Hčari Jesenki in opravitelji bodo morali brez odlaganja na kako organizacijo poskrbeti, da bo med nimi zavredil duh tekmovalja tudi v tem podjetju, še predvsem bodo mogoči iz MLO Ormož uveljavili zakonski člen o dvojni higiji v kraju in skrbti za red ter odrediti dajejoči dženosti s področja ljudskega zdravja.

Ph